

Каријерно вођење и саветовање за ученике завршног разреда

Ближи се завршетак вашег школовања у средњој школи у условима ванредне ситуације због пандемије изазване вирусом COVID-19, а ближи се и тренутак да се донесе одлука шта даље после средње школе. Неки од вас су одлуку већ донели, а неки су неодлучни или несигурни у свој избор.

Имате више могућности. Ево које су главне опције.

Једна опција јесте да се након средње школе запослите. Посао није лако наћи, па ако већ имате нешто одређено на уму, није лоша идеја да размишљате о начину на који ћете контактирати послодавце који вас занимају и изразити своје интересовање да радите за њих. Ваше другарице, ученице четвртог разреда, похађале су радионицу *Како написати добар CV?* па очекујте њихову презентацију у којој ће да вам пренесу кључне информације о начину представљања послодавцу и писању мотивационог писма.

Друга је да паузирате годину дана и за то време можете да учите страни језик или да стичете искуство у неком послу (пракса или волонтирање), што вам све може бити од велике помоћи касније приликом тражења посла или наставка школовања. Волонтирање може да буде значајно – нема материјалне користи, али стичете знање и контакте.

Трећа могућност је, наравно, наставак школовања, то јест, уписивање високе школе или факултета. Добро је да се, ако још увек нисте, што пре распитате шта вам је потребно да бисте се уписали на жељени факултет, како бисте се припремили и максимално повећали шансе да успете да се упишете тамо где желите.

Пре самог уписа, најбитнија ствар је бити упућен у програме факултета, то јест добро информисање је предуслов за доношење добрих каријерних одлука.

Појава пандемије утиче на реализацију планираних активности у овој школској години и можда нећете моћи да се информишете о условима за упис, испитима, смеровима и програмима студија тако што ћете да посећујете промотивне скупове које реализују факултети (представљање факултета ученицима завршног разреда у школи, отворена врата за будуће студенте на факултету, и слично). То значи да ћете морати да пронађете друге изворе информација који ће вам помоћи у доношењу одлука. Због тога, да бисте лакше донели или потврдили одлуку предлажем следеће:

-претражите сајт факултета или високе школе која вас интересује или сајтове

<https://www.obrazovanje.rs/>

prijemni.infostud.com

како бисте добили више информација о условима уписа, смеровима које нуде, испитима, школарини. Уколико не пронађете жељене информације на сајту, увек можете да се факултету који вас интересује обратите путем мејла за додатне информације;

-распитајте се и пронађите другове, познанике, рођаке који се баве занимањем које вам је интересантно или који су завршили факултет/високу школу која вас занима и поразговарајте са њима да сазнате више од њих. Размотрите предности и мане тог занимања, факултета или више школе и пробајте себе да замислите како се тиме бавите (да ли би вам одговарало или не, шта би вам било најтеже, због чега бисте били задовољни);

-разговарајте са особама које већ похађају факултет, али припремите се за разговор и покушајте да добијете објективне информације јер познато је да су искуства и доживљаји лични, па оно што одговара некоме не мора да одговара вама;

-питајте особе које вас добро познају (родитељи, вршњаци, наставници) да вам предложе неко занимање и образложе због чега. Обратите пажњу да ли су предлози у складу са вашим интересовањима (да ли је то нека област која те занима и привлачи, из које желиш да научиш нове ствари), способностима (да ли тај посао захтева неке специфичне способности, на пример ако је реч о занимањима из области трговине, запитај се да ли се добро сналазиш у раду са бројевима, да ли добро учаваш и разумеш односе међу величинама: бројевима, мерама, ...) и особинама личности (да ли би могао да се бавиш послом који захтева љубазност, друштвеност - отвореност према људима и лако успостављање контакта, услужност, стрпљивост са људима, уредност нпр);

-корисне информације и савете у вези са професионалним интересовањима, способностима, особинама личности и каријерним одлукама можете пронаћи на сајту <https://karijera.bos.rs/> и <https://www.prijemni.rs/kalkulator-za-profesionalnu-orijentaciju/>

За крај ...

Mark Twain је рекао: „Два најважнија дана у вашем животу су дан кад сте рођени и дан кад откријете за шта сте рођени“. Немојте да заборавите ни речи оснивача Apple-а који је рекао да је једини начин да одлично радите свој посао тај да радите посао који волите.

И још нешто ... Највеће су шансе да ћете успети у животу ако искористите своје таленте и испуните свој пун потенцијал радећи оно што волите. Зато се морате добро потрудити како бисте до тога и дошли, а то ћете најбоље постићи ако упознате себе и постанете свесни својих талената које након тога можете претворити у конкретне резултате.

